

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

برنامه درسی

دوره: کارشناسی ارشد

رشته: زبان و ادبیات فارسی

گرایش: نظریه و نقد ادبی

گروه علوم انسانی

مصوبه هشتاد و شصت و پنجمین جلسه شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مورخ ۹۴/۶/۷

بسم الله الرحمن الرحيم

برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد رشته زبان و ادبیات فارسی گرایش نظریه و نقد ادبی

کمیته تخصصی: زبان و ادبیات فارسی

گروه: علوم انسانی

گرایش: نظریه و نقد ادبی

رشته: زبان و ادبیات فارسی

دوره: کارشناسی ارشد

شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی، در هشتصد و شصت و پنجمین جلسه مورخ ۹۴/۶/۷ با برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد رشته زبان و ادبیات فارسی گرایش نظریه و نقد ادبی موافقت کرد.

این برنامه به مدت ۵ سال در کلیه دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزشی عالی قابل اجرا می‌باشد.

مجتبی شریعتی نیاسر

عبدالرحیم نوه‌ابراهیم

نایب رئیس شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی

دبیر شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی

مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس
دوره کارشناسی ارشد زبان و ادبیات فارسی
با گرایش
نظریه و نقد ادبی

گروه زبان و ادبیات فارسی

۱۳۹۱

فصل اول

مشخصات کلی

مقدمه

امروزه بسیاری از دانش‌ها به صورت پیوسته و پرشتاب نویی شوند؛ بنابراین نمی‌توان منتظر ماند تا روند پیشرفت شاخه ویژه‌ای از دانش در منزلگاه خاصی مستقر شود تا ما به مطالعه و برنامه ریزی آن پردازیم، همچنین وقت آن نیست که فقط به مصرف یافته‌های دیگران دلخوش کنیم و صرفاً خود را به تکرار آزمون آن بافته‌ها سرگرم سازیم و در جهت تولیدات علمی جدید، یا دست کم بومی‌سازی آنها اقدامی نماییم.

اکنون نظریه و نقد ادبی از دانش‌های رایجی است که به دلیل تازگی نوع نگاه، و بهره گرفتن از یافته‌های دانش‌های دیگر، با استقبال روزافزون دانشجویان و علاقه‌مندان به زبان و ادبیات فارسی مواجه شده است، هر چند که برنامه‌ها و سرفصل‌های موجود دانشگاه‌ها پاسخگوی تأمین این رویکرد نیست؛ و شاید هم به همین دلیل غالب پژوهش‌ها و نوشهای این حوزه، گرفتار شتابزدگی شده باشد. بنا بر این لازم است دانشگاه‌های کشور به نیاز مذکور پاسخ دهند و ضمن کوشش برای خروج از این بحران، برنامه سازمان یافته و مشخصی را ارائه نمایند.

تعريف

نقد ادبی، دانش سنجش متن است؛ و حتی به آن دلیل که **الخلافیت** معتقد در فهم و تفسیر متن و همچنین نوع نگرش وی به آن، در این سنجش تأثیر می‌گذارد، نقد ادبی را شاید بتوان آفرینش‌مجدد متن، یا مشارکت در خلق مجدد اثر ادبی‌بازار آورد. وظیفه و ماموریت نقد ادبی، حفظ سلامت، معیارمندی و ادبیانه بودن متن و همچنین کمک به خواننده در درک زیبایی‌های آن است؛ در نتیجه حیات، بالندگی، پویایی و اثربخشی نقد ادبی، پیوندی تنگانگ و نسبتی استوار با آثار ادبی هر دوره دارد.

ضرورت و اهمیت

از آنجا که هر نظریه ادبی یا نظام نقد ادبی، متناسب با هستی شناسی، جهان‌نگری، و تحولات ادبیات هر ملت پایه گذاری می‌گردد، تأسیس و راه اندازی گرایش، بلکه رشته نظریه و نقد ادبی از نظرگاه کشف بینانهای زبان شناختی و ادبی، در مسیر راهبرد فرهنگی ایرانی - اسلامی قرار می‌گیرد و این رو اهمیتی دو چندان می-

یابد و خدمتی پایدار به ماندگاری و گسترش دامنه آن محسوب می شود. همان طور که آثار انتقادی ادبی گذشته نیز چنین کارکردی داشته‌اند.

اصولاً معیارهای نظری و شناخت‌شناسانه ایجاب می‌کند که ارزش ادبی و زیبایی شناسانه میراث‌های فرهنگی و ادبی خود را بشناسیم؛ بنا بر این با تأسیس رشته یا گرایش نظریه و نقد ادبی، می‌توانیم بخشی از وظایف علمی و دانشگاهی خود را در مباحث انتقادی ادبی برای بهره‌گیری بهتر از ظرفیت‌های میراث‌های فاخر ادبیات فارسی ادا کنیم. از سوی دیگر تأسیس این گرایش می‌تواند عامل رواج تحقیقات و نوشه‌های حوزه نقد ادبی در ایران گردد.

اهداف

- ۱- کمک به تحلیل و بازکاوی متون و میرانهای ادبی فارسی بر اساس یافته‌های جدید علمی و تحقیقی
- ۲- کمک به بومی‌سازی دانش نظریه و نقد ادبی
- ۳- تبیین و آموزش نظریه‌های ادبی و نقد تطبیقی
- ۴- تقویت مطالعات میان رشته‌ای
- ۵- کمک به پیشرفت و ارتقاء دانش و آفرینش ادبی در زبان فارسی

فصل دوّم

جدول و شرح برنامه درس

جدول کلی برنامه کارشناسی ارشد
رشته زبان و ادبیات فارسی گرایش نظریه و نقد ادبی

ردیف	نوع درس	تعداد واحد	توضیحات
۱.	درسهای پیش نیاز	۶	ع واحد از بین درس های پیش نیاز این برنامه یا درس های پیش نیاز سایر گرایشهای زبان و ادبیات فارسی یا درس های دوره کارشناسی این رشته
۲.	درسهای پایه	۱۲	
۳.	درسهای اصلی	۱۰	
۴.	درسهای اختیاری	۴	گذراندن ۴ واحد از بین درس های اختیاری این برنامه به انتخاب گروه
۵.	پایان نامه	۶	

۲. درس‌های پیش‌نیاز

بنابر تشخیص گروه گذراندن ۶ واحد از بین درس‌های زیر

شماره	عنوان	تعداد واحد	ساعت نظری	ساعت عملی	جمع	توضیحات
۱	زبان تخصصی	۲	۳۲		۳۲	برای رشته‌های غیر زبان و ادبیات فارسی
۲	نظریه‌های انواع ادبی	۲	۳۲		۳۲	برای رشته‌های غیر زبان و ادبیات فارسی
۳	مکتبهای ادبی	۲	۳۲		۳۲	برای رشته‌های غیر زبان و ادبیات فارسی
۴	تاریخچه نظریه‌ها و نقد ادبی	۲	۳۲		۳۲	برای شته‌های غیر زبان و ادبیات فارسی

۳. درس‌های پایه (گذراندن ۱۲ واحد زیر الزامی است)

شماره	عنوان	تعداد واحد	ساعت نظری	ساعت عملی	جمع	پیش‌نیاز
۱	تطور متون شعر فارسی	۲	۳۲		۳۲	
۲	تطور متون نثر فارسی	۲	۳۲		۳۲	
۳	ساخت دستوری زبان فارسی	۲	۳۲		۳۲	
۴	نظریه و نقد ادبی در ایران و جهان اسلام تا دوره مشروطه	۲	۳۲		۳۲	دیپلم ارشاد و فناوری اسلامی
۵	بلاغت کاربردی	۲	۳۲		۳۲	
۶	متون نظم و نثر عربی	۲	۳۲		۳۲	

۴. درس‌های اصلی (گذراندن ۱۰ واحد درس‌های اصلی گرایشی زیر الزامی است)

شماره	عنوان	تعداد واحد	ساعت نظری	ساعت عملی	جمع	پیش نیاز
۱	نظریه ها و نقد ادبی فارسی از مشروطه تا امروز	۲	۳۲		۳۲	
۲	ساختمان‌گرایی و پسا ساختار‌گرایی	۲	۳۲		۳۲	
۳	نقد هرمنوتیک	۲	۳۲		۳۲	
۴	کارگاه نقد شعر	۲	۳۲		۳۲	
۵	کارگاه نقد داستان	۲	۳۲		۳۲	

۴. جدول درس‌های اختیاری

شماره	عنوان	تعداد واحد	ساعت نظری	ساعت عملی	جمع	پیش نیاز
۱	آسیب‌شناسی نقد ادبی در ایران	۲	۳۲		۳۲	
۲	نقد روانشنختی و اسطوره شناختی	۲	۳۲		۳۲	
۳	کلبات زیبایی‌شناسی و ادبیات	۲	۳۲		۳۲	
۴	فرماییسم و نقد نو	۲	۳۲		۳۲	
۵	نقد جامعه شناختی	۲	۳۲		۳۲	

۵. پایان نامه

شمار	عنوان	تعداد	ساعت نظری	ساعت عملی	جمع	پیش نیاز
۱	پایان نامه	۶	۵	۵	۱۰۲	

سرفصلها و منابع

عنوان درس: زبان تخصصی

عنوان درس:	فارسی: زبان تخصصی
دروس پیشناز:	نظری جبرانی
عملی	پایه
نظری	نوع واحد
عملی	اصلی - پیش نیاز
نظری	تعداد ساعت: ۳۲
عملی	الزامی
نظری	اختیاری
عملی	
آموزش تکمیلی عملی: داردسفر علمی ^۸ سینار ^۸ کارگاه آزمایشگاه: ^۸	

هدف

آشنایی با اصطلاحات و تعبیر کلیدی نظریه‌ها و نقد ادبی به زبان انگلیسی

رسوی

مهتمرین اصطلاحات نظریه‌ها و نقد ادبی که در فرهنگ‌های تخصصی معتبر به عنوان مدخل‌های اصلی آمده است، به زبان انگلیسی مطالعه می‌شود

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

برنامه درسی

دوره: کارشناسی ارشد

رشته: زبان و ادبیات فارسی

گرایش: نظریه و نقد ادبی

گروه علوم انسانی

مصوبه هشتصد و شصت و پنجمین جلسه شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مورخ ۹۴/۶/۷

بسم الله الرحمن الرحيم

برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد رشته زبان و ادبیات فارسی گرایش نظریه و نقد ادبی

کمیته تخصصی: زبان و ادبیات فارسی

گروه: علوم انسانی

گرایش: نظریه و نقد ادبی

رشته: زبان و ادبیات فارسی

دوره: کارشناسی ارشد

شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی، در هشتاد و شصت و پنجمین جلسه مورخ ۹۴/۶/۷ با برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد رشته زبان و ادبیات فارسی گرایش نظریه و نقد ادبی موافقت کرد.

این برنامه به مدت ۵ سال در کلیه دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزشی عالی قابل اجرا می‌باشد.

مجتبی شریعتی نیاسر

عبدالرحیم نوه‌ابراهیم

نایب رئیس شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی

دیپر شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی

مرسل

مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس
دوره کارشناسی ارشد زبان و ادبیات فارسی
با گرایش
نظریه و نقد ادبی

گروه زبان و ادبیات فارسی

۱۳۹۱

فصل اول

مشخصات کلی

مقدمه

امروزه بسیاری از دانش‌ها به صورت پیوسته و پرشتاب نو می‌شوند؛ بنابراین نمی‌توان منتظر ماند تا روند پیشرفت شاخه ویژه‌ای از دانش در متزلگاه خاصی مستقر شود تا ما به مطالعه و برنامه ریزی آن پردازیم، همچنین وقت آن نیست که فقط به مصرف یافته‌های دیگران دلخوش کنیم و صرفاً خود را به تکرار آزمون آن یافته‌ها سرگرم سازیم و در جهت تولیدات علمی جدید، یادست کم بومی‌سازی آنها اقدامی نماییم.

اکنون نظریه و نقد ادبی از دانش‌های رایجی است که به دلیل تازگی نوع نگاه، و بهره گرفتن از یافته‌های دانش‌های دیگر، با استقبال روزافزون دانشجویان و علاقهمندان به زبان و ادبیات فارسی مواجه شده است، هرچند که برنامه‌ها و سرفصل‌های موجود دانشگاه‌ها پاسخگوی تأمین این رویکرد نیست؛ و شاید هم به همین دلیل غالب پژوهش‌ها و نوشه‌های این حوزه، گرفتار شتابزدگی شده باشد. بنا بر این لازم است دانشگاه‌های کشور به نیاز مذکور پاسخ دهند و ضمن کوشش برای خروج از این بحران، برنامه سازمان یافته و مشخصی را ارائه نمایند.

تعريف

نقد ادبی، دانش سنجش متن است؛ و حتی به آن دلیل که تحلیقین معتقد در فهم و تفسیر متن و همچنین نوع نگرش وی به آن، در این سنجش تأثیر می‌گذارد، نقد ادبی را شاید بتوان آفرینش‌مجدد متن، یا مشارکت در خلق مجدد اثر ادبی‌باز بهشمار آورد. وظیفه و ماموریت نقد ادبی، حفظ سلامت، معیارمندی و ادبیانه بودن متن و همچنین کمک به خواننده در درک زیبایی‌های آن است؛ در نتیجه حیات، بالندگی، پویایی و اثربخشی نقد ادبی، پیوندی تنگاتنگ و نسبتی استوار با آثار ادبی هر دوره دارد.

ضرورت و اهمیت

از آنجا که هر نظریه ادبی یا نظام نقد ادبی، متناسب با هستی شناسی، جهان‌نگری، و تحولات ادبیات هر ملت پایه گذاری می‌گردد، تأسیس و راه اندازی گرایش، بلکه رشتۀ نظریه و نقد ادبی از نظرگاه کشف بنیانهای زبان‌شناسی و ادبی، در مسیر راهبرد فرهنگی ایرانی - اسلامی قرار می‌گیرد و این را اهمیتی دو چندان می-

یابد و خدمتی پایدار به ماندگاری و گسترش دامنه آن محسوب می شود. همان طور که آثار انتقادی ادبی گذشته نیز چنین کارکردی داشته‌اند.

اصولاً معیارهای نظری و شناخت‌شناسانه ایجاد می‌کند که ارزش ادبی و زیبایی شناسانه میراث‌های فرهنگی و ادبی خود را بشناسیم؛ بنا بر این با تأسیس رشته یا گرایش نظریه و نقد ادبی، می‌توانیم بخشی از وظایف علمی و دانشگاهی خود را در مباحث انتقادی ادبی برای بهره‌گیری بهتر از ظرفیت‌های میراث‌های فاخر ادبیات فارسی ادا کنیم. از سوی دیگر تأسیس این گرایش می‌تواند عامل رواج تحقیقات و نوشه‌های حوزه نقد ادبی در ایران گردد.

اهداف

- ۱- کمک به تحلیل و بازکاوی متون و میراث‌های ادبی فارسی بر اساس یافته‌های جدید علمی و تحقیقی
- ۲- کمک به بومی‌سازی دانش نظریه و نقد ادبی
- ۳- تبیین و آموزش نظریه‌های ادبی و نقد تطبیقی
- ۴- تقویت مطالعات میان رشته‌ای
- ۵- کمک به پیشرفت و ارتقاء دانش و آفرینش ادبی در زبان فارسی

فصل دوّم

جدول و شرح برنامه درس

جدول کلی برنامه کارشناسی ارشد
رشته زبان و ادبیات فارسی گرایش نظریه و نقد ادبی

ردیف	نوع درس	تعداد واحد	توضیحات
۱.	درسهای پیش نیاز	۶	ع واحد از بین درس های پیش نیاز این برنامه یا درس های پیش نیاز سایر گرایش های زبان و ادبیات فارسی یا درس های دوره کارشناسی این رشته
۲.	درسهای پایه	۱۲	
۳.	درسهای اصلی	۱۰	
۴.	درسهای اختیاری	۴	گذراندن ۴ واحد از بین درس های اختیاری این برنامه به انتخاب گروه
۵.	پایان نامه	۶	

۲. درس‌های پیش‌نیاز

بنابر تشخیص گروه گذراندن ۶ واحد از بین درس‌های زیر

توضیحات	جمع	ساعت عملی	ساعت نظری	تعداد واحد	عنوان	شماره
برای رشته های غیر زبان و ادبیات فارسی	۳۲		۳۲	۲	زبان تخصصی	۱
برای رشته های غیر زبان و ادبیات فارسی	۳۲		۳۲	۲	نظریه های انواع ادبی	۲
برای رشته های غیر زبان و ادبیات فارسی	۳۲		۳۲	۲	مکتبهای ادبی	۳
برای شته های غیر زبان و ادبیات فارسی	۳۲		۳۲	۲	تاریخچه نظریه ها و نقد ادبی	۴

۳. درس‌های پایه (گذراندن ۱۲ واحد زیر الزامی است)

پیش نیاز	جمع	ساعت عملی	ساعت نظری	تعداد واحد	عنوان	شماره
	۳۲		۳۲	۲	تطور متون شعر فارسی	۱
	۳۲		۳۲	۲	تطور متون نثر فارسی	۲
	۳۲		۳۲	۲	ساخت دستوری زبان فارسی	۳
	۳۲		۳۲	۲	نظریه و نقد ادبی در ایران و جهان اسلام تا دوره مشروطه	۴
	۳۲		۳۲	۲	بلاغت کاربردی	۵
	۳۲		۳۲	۲	متون نظم و نثر عربی	۶

۴. درس‌های اصلی (گذراندن ۱۰ واحد درس‌های اصلی گرایشی زیر الزامی است)

شماره	عنوان	تعداد واحد	ساعت نظری	ساعت عملی	جمع	پیش نیاز
۱	نظریه ها و نقد ادبی فارسی از مشروطه تا امروز	۲	۳۲		۳۲	
۲	ساختار‌گرایی و پرسا ساختار‌گرایی	۲	۳۲		۳۲	
۳	نقد هرمنویک	۲	۳۲		۳۲	
۴	کارگاه نقد شعر	۲	۳۲		۳۲	
۵	کارگاه نقد داستان	۲	۳۲		۳۲	

۴. جدول درس‌های اختیاری

شماره	عنوان	تعداد واحد	ساعت نظری	ساعت عملی	جمع	پیش نیاز
۱	آسیب‌شناسی نقد ادبی در ایران	۲	۳۲		۳۲	
۲	نقد روانشنختی و اسطوره شناختی	۲	۳۲		۳۲	
۳	کلبات زیبایی‌شناسی و ادبیات	۲	۳۲		۳۲	
۴	فرماییسم و نقد نو	۲	۳۲		۳۲	
۵	نقد جامعه شناختی	۲	۳۲		۳۲	

۵. پایان نامه

شمار	عنوان	تعداد	ساعت نظری	ساعت عملی	جمع	پیش نیاز
۱	پایان نامه	۶	۵	۵	۱۰۲	

سرفصلها و منابع

عنوان درس: زبان تخصصی

عنوان درس فارسی:	زبان تخصصی	به عدد واحد: ۲	نوع واحد: پیش نیاز	جبرانی پایه	نظری عملی	دروس پیشناز:
آموزش تکمیلی عملی: داردسفر علمی	۳۲ ساعت: کارگاه آزمایشگاه	- اصلی	نظری	عملی	نظری	عملی
سمینار	۰	الزامی	اختیاری	عملی	عملی	نظری
۰	۰	اصلی-	پایه	عملی	نظری	عملی

هدف

آشنایی با اصطلاحات و تعبیر کلیدی نظریه‌ها و نقد ادبی به زبان انگلیسی

سرفصلها

مهتمرين اصطلاحات نظریه‌ها و نقد ادبی که در فرهنگ‌های تخصصی معتبر به عنوان مدخل‌های اصلی آمده است، به زبان انگلیسی مطالعه می‌شود

روش ارزیابی

ارزش‌بایی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)

منابع

- ۱- A Dictionary of Literary Terms and Literary Theory, J.A. Cuddon,
- ۲- The Routledge Dictionary of Literary Terms: Based on a Dictionary of Modern Critical Terms, Edited by Roger Fowler
- ۳- The Book of Literary Terms by : Lewis Turco
- ۴- Literary Terms: A Dictionary,Karl Beckson, Arthur GanzFarrar, Straus and Giroux, ۱۹۸۹

عنوان درس: نظریه های انواع ادبی

دروس پیشناز:	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به فارسی: نظریه های انواع ادبی
	عملی				
	نظری	پایه			
	عملی				
	نظری	- اصلی			
	عملی	الزامی			
	نظری	اختیاری			
آموزش تکمیلی عملی: داردسفر علمی ۸ سینیار ۸		کارگاه آزمایشگاه ۸			

هدف

آشنایی با انواع ادبی و علل ایجاد و بالندگی و تغیر و تحول ژانرها

سرفصلها

۱. نظریه انواع ادبی در ایران (گذشته و حال)
۲. تعاریف و معیارهای تمایز انواع ادبی
۳. تاریخچه نظریه های انواع ادبی (یونان باستان، دوره پیشامدرن، دوره مدرن و پسامدرن)
۴. رابطه انواع ادبی با مکاتب، قالب ها و سبک های ادبی و ادبیات ملل مختلف
۵. نظریه انواع ادبی در مکتبهای ادبی (کلاسی سیم، رمانیسم، رئالیسم، ناتورالیسم، نقد نو، ساختارگرایی، هرمنوتیک و...)
۶. انواع ادبی کلاسیک (حماسه، تراژدی، کمدی، غنایی، تعلیمی، رمانس، پاستورال با ادبیات چوبانی)
۷. انواع ادبی عصر جدید (رمان، فیلم، تئاتر، داستان کوتاه)
۸. تطور و دگردیسی انواع ادبی

روش ارزیابی

ارزش‌یابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)
منابع			

فن شعر، ارسسطو، ترجمه عبدالحسین زرین کوب، تهران، بنگاه ترجمه و نشر کتاب، ۱۳۵۲
 شبیسا، سیروس؛ انواع ادبی؛ تهران: فردوس، ۱۳۷۳
 هارلندر، ریچارد؛ درآمدی بر نظریه ادبی از افلاطون تا بارت؛ ترجمه علی معصومی و دیگران؛ تهران: چشم، ۱۳۸۲

زرقانی، سیدمههدی؛ تاریخ ادبی ایران و قلمرو زبان فارسی: تطور و دگرگیسی ژانرهای تامیانه سده پنجم؛ تهران: سخن، ۱۳۸۸

منابع بیشتر

فرای، نورتروپ؛ تحلیل نقد؛ ترجمه صالح حسینی؛ تهران: نیلوفر، ۱۳۷۷

- The Fantastic: A Structural Approach to a Literary Genre, By Tzvetan Todorov
- Matrices of Genre: Authors, Canons, and Society, By Mary Depew, Dirk Obbink
- Romanticism, History, and the Possibilities of Genre: Re-forming Literature , edited by Tilottama Rajan, Julia M. Wright
- Modern genre theory, David Duff, Longman, ۲۰۰۰

عنوان درس: مکتبهای ادبی

دروس پیشناز:	نظری	جزئی		تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی:
	عملی				مکتبهای ادبی
	نظری	پایه	نوع واحد		
	عملی				
	نظری	اصلی -	تعداد پیش		
	عملی	الزامی	ساعت: ۳۲		
	نظری	اختیاری			
آموزش تكمیلی عملی: داردسفر علمی ۸		سمینار ۸	کارگاه آزمایشگاه: ۸		

هدف

آشنایی با مکتبهای ادبی و سیر تحول آنها

سرفصلها

۱. تعریف مکتب ادبی، و تفاوت آن با نظریه ادبی
۲. تفاوت مکتب ادبی با سبک و جریان ادبی
۳. علل و عوامل شکل گیری، رونق و افول مکتبهای ادبی
۴. رابطه مکتبهای ادبی با تحولات اجتماعی
۵. تاریخچه شکل گیری مکاتب ادبی و ویژگیهای هر یک از مکتبهای ذیل: مکتبهای کلاسیسیسم، رمانتیسم، ناتورالیسم، رئالیسم، جادوگی، سمبلیسم، سورئالیسم خرد مکاتب ادبی (دادائیسم، پارناسیسم، فتوریسم، کوبیسم، باروک، موج نو، اسپرسیسم)
۶. پیدایش، رونق و افول مکتبهای ادبی در ایران با معرفی نمونه‌ها و ویژگیها

روش ارزیابی

ارزش یابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقيق (پروژه)
منابع			

سید حسینی، رضا؛ مکتبهای ادبی؛ چهفتم، تهران، انتشارات زمان، تهران، ۱۳۵۸
پریستلی، جی. بی؛ سیر یاد را دیبا تغرب؛ ترجمه هابراهیمیوتسی، چاول، تهران، انتشارات جیبی، ۱۳۵۲
رافائل، ماکس؛ نگاهی به تاریخ دیبا تجهان (تاریخ ثالیسم)، ترجمه محمد تقیفر امرزی، چاول، تهران
برلین، آیزایا (۱۳۸۵) ریشه های رمانیسم ، آیزایا برلین، ترجمه عبدالله کوثری، تهران: نشر ماهی

منابع بیشتر

- European Literature from Romanticism to Postmodernism: A Reader in Aesthetic , edited by Martin Travers
- Romanticism, Literature and Philosophy: Expressive Rationality in Rousseau , By Simon Swift
- The Heritage of Armenian Literature: From The Eighteenth Century To Modern Times, By Agop Jack Hacikyan, Gabriel Basmajian, Edward S. Franchuk

عنوان درس: تاریخچه نظریه‌ها و نقد ادبی

عنوان درس به فارسی:	تعداد واحد: ۲۲	تعداد ساعت: ۳۲	نوع واحد	جغرافی	نظری	دروس پیش‌نیاز:
تاریخچه نظریه‌ها و نقد ادبی			پایه	نظری	عملی	
ادبی			- اصلی	پیش	عملی	
			الزامی	نیاز	عملی	
			اختیاری		نظری	
			عملی			
آموزش تکمیلی عملی: داردسفر علمی ۸ سینیار ۸						
کارگاه آزمایشگاه ۸						

هدف

آشنایی دانشجویان با سیر تحول مفاهیم، روشها، نظریه‌ها و رویکردهای نقد ادبی در جهان
سرفصلها

- ۱- مرور اجمالی بر زمینه‌های پیدایش نقد ادبی در یونان
- ۲- میراث نقد ادبی کلاسیک یونان و روم از افلاطون و ارسطو تا هوراس
- ۳- پیامدهای مکتب رم و نقد ادبی قرون وسطی و نقد کلاسیک (اصول - شاخه‌ها و شیوه‌ها)
- ۴- رویکردها و جریانهای عمده نقد ادبی در عصر جدید
- ۵- تحولات فلسفه، فرهنگ و علوم انسانی و تأثیر آنها بر ادبیات عصر جدید
- ۶- رویکردهای عمده نقد و نهضتهای ادبی (نقد تطبیقی، نقد اسطوره‌گر، نقد مارکسیستی، نقد فرماليستی، نقد ساختارگرا و پس‌ساختارگرا، مدرنیسم، پسامدرنیسم و...)

روش ارزیابی

تحقیق (پروژه)	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
---------------	-------------	----------	----------------

منابع

مکاریک، ایرنا(به سرپرستی)؛ دانشنامه نظریه‌های ادبی معاصر؛ ترجمه محمد نبوی و مهران مهاجر؛ تهران: آگ، ۱۳۸۴.

احمدی، بابک؛ ساختار و تأویل متن؛ ج ۱۲، تهران: نشر مرکز، ۱۳۸۹.

فرای، نورتروپ؛ تحلیل نقد؛ ترجمه صالح حسینی؛ تهران: نیلوفر، ۱۳۷۷.

ولک، رنه؛ تاریخ نقد جدید، رنه ولک، ترجمه سعید ارباب شیرازی؛ ج ۸، تهران: نیلوفر، ۱۳۸۵.

گورین، ویلفرد؛ راهنمای رویکردها و نظریه‌های ادبی؛ ترجمه زهرا میهنخواه؛ تهران: اطلاعات، ۱۳۷۰.

حال، ورنون؛ تاریخ کوتاه نقد ادبی؛ ترجمه مجتبی عبدالله نژاد؛ مشهد: انتشارات ترانه، ۱۳۸۰.

منابع بیشتر

دیچز، دیوید؛ شیوه‌های نقد ادبی؛ ترجمه غلامحسین یوسفی و محمد تقی صدقیان؛ ج ۲، تهران: علمی ۱۳۶۹.

باختین، میخائيل؛ تخلیل مکالمه ای؛ ترجمه روبا پورآذر؛ تهران: نشر نی، ۱۳۷۳.

کلیگز، مری؛ درسنامه نظریه ادبی؛ ترجمه جلال سخنور، الهه دهنوی سعید سبزیان؛ تهران: اختران، ۱۳۸۸.

گرین، کیت؛ و جیل لیهان؛ درسنامه نظریه و نقد ادبی؛ ترجمه لیلا بهرانی محمدی و دیگران، ویراسته حسین پاینده؛ تهران: روزنگار، ۱۳۸۳.

نامور مطلق، بهمن؛ بیتابتیت؛ تهران: سخن، ۱۳۹۰.

ایوتادیه، زان؛ نقد ادبی در سده بیستم؛ ترجمه محمدرحیم احمدی؛ تهران: علمی فرهنگی، ۱۳۷۷.

عنوان درس: نظریه و نقد ادبی در ایران و جهان اسلام تا دوره مشروطه

عنوان	درس به	تعداد واحد: ۲	نوع واحد	تعداد ساعت: ۳۲	نظریه و نقد ادبی در ایران و جهان اسلام تا دوره مشروطه
دروس پیشناز:	نظری	جبرانی			
عملی					
نظری	پایه				
عملی					
نظری	- اصلی				
عملی	الزامی				
نظری	اختیاری				
عملی					

آموزش تکمیلی عملی: داردسفر علمی ٨ سینیار ٨
کارگاه آزمایشگاه: ٨

۷۰

^{۱۰} آشنازی، پا نظریه‌های ادبی دانشمندان ایرانی و اسلامی و روش‌های نقد ادبی در ادبیات فارسی تا درودره مشروطه

س فصلان

۱. نقش مطالعات قرآنی در ایجاد نظریه‌ها و نقد‌های ادبی در میان مسلمانان
 ۲. مبانی زیبایی‌شناسی ادبی در جهان اسلام (با تأکید بر نظر فلسفه اسلامی)
 ۳. بلاغت اسلامی؛ و مروری بر سیر تاریخی نقد و نظریه بلاغت در میان مسلمانان
 ۴. معرفی بزرگترین منتقدان و نظریه پردازان ادبی ایرانی و عرب
 ۵. سنت نقد شفاهی در ایران
 ۶. بررسی دیدگاه‌های شاعران و ادبیان ایرانی در حوزه نقد ادبی
 ۷. سنت نقد تذکره نویسان تا دوره مشروطه

روش ارزیابی

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پژوهه)
----------------	----------	-------------	---------------

منابع

شوقي ضيف، تاريخ و تطور علوم بلاغت؛ ترجمه محمد رضا ترکي، تهران: سمت، ۱۳۸۳
زرین كوب، عبدالحسين؛ نقد ادبی؛ ج ۳، تهران: امير كير، ۱۳۶۳
محبتي، مهدى؛ از معنا تصورت؛ تهران: سخن، ۱۳۸۸
بشردوست، مجتبى، موج و مرجان، تهران، سروش؛ ۱۳۹۰
عدنان ، سعيد : گرایش های فلسفی در نقدادبی ، ترجمه ناصرالله امامی ، دانشگاه شهید چمران اهواز ، چاپ دوم ۱۳۷۶ .

عنوان درس: نظریه‌ها و نقد ادبی فارسی از مشروطه تا امروز

دروس پیش‌نیاز:	نظری	جبرانی	نوع واحد: پایه	تعداد واحد: ۲۲	عنوان درس به فارسی:
	عملی				
	نظری				
	عملی				
	نظری	- اصلی			
	عملی	الزامی			
	نظری	اختیاری			
عملی					
آموزش تکمیلی عملی: داردسفر علمی ^۸			سینهار ^۹		
کارگاه آزمایشگاه ^{۱۰}					

هدف

آشنایی با نظریه‌ها و نقد ادبی فارسی در ایران پس از تحولات ادبی دوره مشروطه

سرفصلها

۱. زمینه‌های اجتماعی و فرهنگی پیدایش نظریه و نقد ادبی جدید در ایران

۲. پیشگامان نظریه و نقد ادبی جدید در ایران

۳. مخالفان سنتهای ادبی

۴. ادامدهندگان سنتهای ادبی

۵. نوگرایان

۶. تلفیق گرایان و بازآفرینان

۷. جریانها و گرایشهای عمدۀ نقد ادبی ایران از مشروطه تا انقلاب اسلامی

۸. جریانها و گرایشهای عمدۀ نظریه و نقد ادبی در ایران، پس از انقلاب

روش ارزیابی:

ارزش‌بایی مستمر	میان‌توم	آزمون نهایی	تحقيق (بروژه)
منابع			

شنیعی کدکنی، محمد رضا؛ با چراغ و آینه در جستجوی ریشه‌های تحول شعر معاصر ایران؛ تهران: سخن، ۱۳۹۰
شمس لنگرودی، محمد؛ تاریخ تحلیل شعر نو؛ تهران: نشر مرکز، ۱۳۷۴
غلامحسین زاده، غلامحسین؛ سیر نقد شعر در ایران از مشروطه تا سال ۱۳۳۲؛ تهران: روزنده، ۱۳۸۰
فولادی، محمد؛ تحلیل سیر نقد شعر فارسی از ۱۳۶۷ تا ۱۳۵۸؛ قم، دانشگاه قم، ۱۳۸۳
عابدینی، حسن؛ عابدینی صد سال داستان نویسی در ایران؛ چ، تهران: چشمه، ۱۳۸۶
بشردوست، مجتبی؛ بشردوست موج و مرجان؛ تهران: سروش، ۱۳۹۰
امین پور، قصیر؛ سنت و نوآوری در شعر معاصر ایران؛ تهران: علمی فرهنگی، ۱۳۸۴

حسنی، کاووس؛ گونه‌های نوآوری در شعر معاصر ایران؛ تهران: نشر ثالث، ۱۳۸۳
منابع بیشتر

قبادی، حسینعلی؛ بنیادهای نثر معاصر؛ تهران: جهاد دانشگاهی، ۱۳۸۳
سپانلو، محمدعلی؛ نویسندهای ایران پیش رو؛ تهران: نگاه، ۱۳۶۶

عنوان درس: ساختارگرایی و پسا ساختارگرایی

دروس پیشنباز:	نظری	جبرانی	نوع واحد: ۲	تعداد واحد: ۳۲ ساعت	عنوان درس به فارسی:
	عملی	پایه			
نظری	نظری	پایه	واحد پیش نیاز	تعداد ساعت: ۳۲	ساختارگرایی و پسا ساختارگرایی
	عملی	اصلی - الزامی			
نظری	نظری	اختیاری	واحد پیش نیاز	تعداد ساعت: ۳۲	
	عملی				

آموزش تکمیلی عملی: داردسفر علمی^۸ سینیار ۸ کارگاه آزمایشگاه:

هدف

آشنایی با مبانی ساختارگرایی و پسا ساختارگرایی و نقد آثار ادبی فارسی بر اساس آن
سرفصلها

۱. تعریف ساختار و تفاوت آن با قالب و فرم، و رابطه فرم و معنا در ساختار
۲. عوامل شکل گیری ساختارگرایی و رابطه ساختارگرایی با فرماییم و نقد نو امریکایی
۳. روایت شناسی ساختارگرا، و بوطیقای داستان و روایت در اندیشه ساختارگرایان
۴. اصول نظریه‌های پرای و لوی استراوس، تزووتان تودروف، امیل بنونیست (تمایزگذاری بین سخن و روایت)، گرماس، ژرار ژنت، و (نظریه بینامنیت) کریستوا
۵. فرائتهای پسا ساختارگرایی، امواج سه‌گانه فمنیسم، میشل فو کو (صورت‌بندی‌های گفتمانی، تبارشناصی و رابطه سخن و قدرت)، رولان بارت و متن متکر، کریستوا و رابطه زبان و انقلاب، ساخت شکنی دریدایی، فرائتهای لامکانی زبان و ناخوداگاه
۶. بررسی و تحلیل نمونه‌هایی از نقد آثار فارسی بر اساس روش ساختارگرایی و پسا ساختارگرایی

روش ارزیابی

ارزش یابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پژوهه)
منابع			

اسکولز راپرت، درآمدی بر ساختار گرایی در ادبیات، فرزانه طاهری، نشر آگه چاپ دوم ۱۳۸۳
 آلن، گراهام، بینامنیت، ترجمه پیام یزدانجو، نشر مرکز، ۱۳۸۰
 هارلند، ریچارد ساختار گرایی، پس اساختار گرایی و مطالعات ادبی «دربدا و مفهوم نوشتار» ترجمه فرزان
 سجودی، حوزه هنری ۱۳۸۰
 تودورووف، تزویان، بوطیقای ساختگر، ترجمه محمد نبوی، نشر آگه،
 تودورووف، تزویان، منطق گفتگویی میخائيل باختین، ترجمه داریوش کریمی، مرکز، اول،
 احمدی، بابک (۱۳۷۲) ساختار و تأثیر متن، ۲ جلد، چاپ دوم، تهران: مرکز، ۱۳۷۷
 ریمون کنان، شلومیت، روایت داستانی، بوطیقای معاصر، ترجمه ابوالفضل حری، چاپ اول، نیلوفر، ۱۳۸۷
 تانگ، رزماری، درآمدی جامع بر نظریه های فمینیستی، ترجمه منیزه نجم عراقی، نشر نی، ۱۳۸۷
 دریفوس، هیوبرت و همکاران، فوکو، میشل، فراسوی ساختگرایی و هرمنوتیک، ترجمه حسین بشیریه، چاپ
 چهارم، نشر نی، ۱۳۸۴
 دوبوار، سیمون، جنس دوم، ترجمه قاسم صنعتی، چاپ پنجم، تویس، ۱۳۷۹
 تولان، مایکل، درآمدی بر روایت، ترجمه ابوالفضل حری، نشر فارابی، ۱۳۸۳
 والاس، مارتین، نظریه های روایت، ترجمه محمد شهباز، نشر هرمس، ۱۳۸۲
 بارت، رولان درآمدی بر تحلیل ساختاری روایتها، محمدراغب، ۱۳۸۷

منابع پیشتر

- Reader-Response Criticism: From Formalism to Post-Structuralism, edited by Jane P. Tompkins
- On Deconstruction: Theory and Criticism After Structuralism, By Jonathan D. Culler, ۲۰۰۷
- Post-Structuralism and the Question of History, edited by Derek Attridge, Geoff Bennington, Robert Young, Cambridge University Press, ۱۹۷۸
- Social Theory Today, By Anthony Giddens, Stanford University Press, ۱۹۸۸
- From the New Criticism to Deconstruction: The Reception of Structuralism , By Art Berman, ۱۹۸۸
- Structuralism and Post-structuralism For Beginners, Donald D. Palmer, Steerforth Press, ۲۰۰۰

عنوان درس: نقد هرمنوتیک

عنوان درس فارسی:	عنوان درس	به تعداد واحد: ۲	نوع واحد	جبرانی	نظری عملی	دروس پیشیاز:
نقد هرمنوتیک				پایه	نظری عملی	
				اصلی - الزامی	نظری عملی	
		تعداد ساعت: ۳۲	پیش نیاز		اختیاری	
آموزش تكمیلی عملی: داردسفر علمی ۸ سینهار ۸ کارگاه آزمایشگاه: ۸						

هدف

آشنایی با مبانی نقد هرمنوتیکی و نقد هرمنوتیکی آثار ادبی فارسی

سرفصلها

۱. تاریخچه تأویل و تفسیر در میان مسلمانان
۲. تاریخچه علم هرمنوتیک در غرب پیش از قرن بیستم: الف) جنبش اصلاح گرای دینی عصر رنسانس ب) هرمنوتیک شلایر ماخر ج) هرمنوتیک و بهلم دلتانی
۳. بررسی انتقادی اندیشه های نظریه پردازان هرمنوتیک عصر جدید (قرن بیستم):
 - ۱-۴ مارتین هایدگر (ماهیت فهم، تقدم فهم بر زبان، دوری بودن فهم، تاریخمندی فهم)
 - ۴-۲ هانس گنورگ گادامر (ماهیت فهم، منطق حاکم بر فهم، پیش داوری و پیش ذهنیت در فهم، آگاهی تاریخی، نقش آن در فهم، افق امتراجات در فهم متن، ماهیت زبان، هستی و زبان)
 - ۴-۳ هانس رویرت یاس (افق انتظارات)
- ۴-۴ پل ریکور (وجوده تمایز متن و گفتار، قوس هرمنوتیکی، تکثر قرات متن و اعتبار تأویل)
- ۴-۵ وولگانگ آیزر (کنش خواندن، تأویل به مثابه تبیین شرایط شکل گیری معنا)
۴. بررسی و تحلیل نقد آثار ادبی فارسی بر اساس نظریه هرمنوتیک

روش ارزیابی

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پژوهش)
----------------	----------	-------------	---------------

منابع

هایدگر، مارتین، هستی و زمان، ترجمه عبدالکریم رشیدیان، نشر تی، ۱۳۸۹
احمدی، بابک، ساختار و تاویل متن، نشر مرکز، ۱۳۷۵
پالمر، ریچارد، علم هرمنوتیک، ترجمه محمدسعید خنایی، نشر هرمس، ۱۳۷۷
هوی، دیوید. ک، حلقه انتقادی، ترجمه مراد فرهاد پور، روشنگران و مطالعات زنان، ۱۳۷۸
احمدی، بابک، مهران مهاجر و محمد نبوی، هرمنوتیک مدرن، نشر مرکز، ۱۳۷۷

منابع بیشتر

- Hermeneutics: Questions and Prospects, By Gary Shapiro, Univ of Massachusetts Press, ۱۹۸۸
- Hermeneutics. Method and Methodology, By T.M. Seeböhm, Springer, ۲۰۰۴
- Hermeneutics: East and West, Krishna Roy, Jadavpur University, ۱۹۹۳
- Three Faces of Hermeneutics: An Introduction to Current Theories of Understanding , By Roy J. Howard, University of California Press, ۱۹۸۲
- Hermeneutics and the Voice of the Other, By James Risser, SUNY Press, ۱۹۹۷
- Gadamer's Hermeneutics and the Art of Conversation, By Andrzej Wierciński, LIT Verlag Münster, ۲۰۱۱
- Rhetorical Hermeneutics: Invention and Interpretation in the Age of Science, edited by Alan G. Gross, William M. Keith, SUNY Press, ۱۹۹۷

عنوان درس: کارگاه نقد ادبی شعر

عنوان درس به فارسی:	کارگاه نقد ادبی شعر																
تعداد واحد:	۲																
نوع واحد:	پیش نیاز																
تعداد ساعت:	۳۲																
دروس پیشنبایی:	<table border="1"> <tr> <td>نظری</td> <td>جبرانی</td> </tr> <tr> <td>عملی</td> <td></td> </tr> <tr> <td>نظری</td> <td>پایه</td> </tr> <tr> <td>عملی</td> <td></td> </tr> <tr> <td>نظری</td> <td>اصلی -</td> </tr> <tr> <td>عملی</td> <td>الزامی</td> </tr> <tr> <td>نظری</td> <td>اختیاری</td> </tr> <tr> <td>عملی</td> <td></td> </tr> </table>	نظری	جبرانی	عملی		نظری	پایه	عملی		نظری	اصلی -	عملی	الزامی	نظری	اختیاری	عملی	
نظری	جبرانی																
عملی																	
نظری	پایه																
عملی																	
نظری	اصلی -																
عملی	الزامی																
نظری	اختیاری																
عملی																	
آموزش تكمیلی عملی: داردسفر علمی ۸ سینیار ۸	کارگاه آزمایشگاه ۸																

هدف

تمرین روشهای نقد شعر

سرفصلها

- مروری بر رویکردها و روشهای مختلف در نقد شعر
- نقد نمونه‌هایی از شعر کلاسیک و معاصر (ستی و معاصر) فارسی با رویکردهای زبانی، بلاغی و ساختاری
- نقد نمونه‌هایی از شعر کلاسیک و معاصر فارسی با رویکردهای محتوایی و هرمنوتیکی
- نقد نمونه‌هایی از شعر کلاسیک و معاصر فارسی با رویکردهای تاریخی و بینامنی
- نقد نمونه‌هایی از شعر کلاسیک و معاصر فارسی با رویکردهای جامعه‌شناسی، روانشناسی، اسطوره‌شناسی
- نقد نمونه‌هایی از شعر کلاسیک و معاصر فارسی با سایر رویکردهای نقد ادبی

روش ارزیابی

ارزش یابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقيق (پروژه)
-----------------	----------	-------------	---------------

منابع

منابع مربوط به نظریه‌ها و رویکردهای مختلف نقد شعر که در منابع درس‌های گوناگون این گرایش آمده است به انتخاب استاد

نمونه‌های مختلفی از اشعار شاعران برجسته کلاسیک و معاصر فارسی از قالبها و موضوعات گوناگون به انتخاب استاد

منابع بیشتر

نمونه‌هایی از نقدهای شعر کلاسیک و معاصر فارسی در حوزه نقد شعر و بررسی‌هایی که درباره آن نقدها صورت گرفته است به انتخاب استاد

عنوان درس: کارگاه نقد ادبی داستان

هدف

تمرین روشهای نقد داستان

سرو فصلها

۱. مروری بر ادبیات داستانی قدیم و جدید و انواع آن
 ۲. مروری بر رویکردها و روش‌های مختلف در نقد داستان
 ۳. نظریه‌های نقد داستانهای عامیانه و نقد نمونه‌هایی از مهمترین داستانهای عامیانه فارسی
 ۴. نقد نمونه‌هایی از داستانهای فارسی با رویکردهای زبانی و عناصر داستانی و ساختاری
 ۵. نقد نمونه‌هایی از داستانهای فارسی با رویکردهای محتواگری، اجتماعی و فمیستی
 ۶. نقد نمونه‌هایی از داستانهای فارسی با رویکردهای تاریخی و بیانامتی
 ۷. نقد نمونه‌هایی از داستانهای فارسی با رویکردهای روانشناسی، اسطوره‌شناسی
 ۸. نقد نمونه‌هایی از داستانهای فارسی با رویکردهای تطبیقی و مقایسه‌ای
 ۹. نقد نمونه‌هایی از داستانهای فارسی با سایر رویکردهای نقد ادبی

روش ارزیابی

ارزش یابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پژوهه)
-----------------	----------	-------------	---------------

منابع

منابع مربوط به نظریه‌ها و رویکردهای مختلف نقد ادبی که در منابع درس‌های گوناگون این گرایش آمده است به انتخاب استاد

نمونه‌های مختلفی از داستانهای بر جسته کلاسیک و معاصر فارسی از انواع گوناگون به انتخاب استاد
منابع مهم داستان نویسی و عناصر داستانی به انتخاب استاد

منابع پیشتر

نمونه‌هایی از نقدهای شعر کلاسیک و معاصر فارسی در حوزه نقد شعر و بررسی‌هایی که درباره آن نقدها صورت گرفته است به انتخاب استاد

عنوان درس: آسیب‌شناسی نقد ادبی در ایران

دروس پیش‌نیاز:	نظری	جبرانی			تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی:
	عملی					آسیب‌شناسی نقد
	نظری	پایه	نوع واحد			ادبی در ایران
	عملی		پیش نیاز	تعداد ساعت: ۳۲		
	نظری	اصلی -				
	عملی	الزامی				
	نظری	اختیاری				
آموزش تکمیلی عملی: داردسفر علمی ^۸ سینما و موزه ^۹ سینما و موزه ^{۱۰} آزمایشگاه ^{۱۱}						

هدف

بررسی و تحلیل آسیبهای نقد ادبی در ادبیات فارسی

سرفصلها

- آسیب‌شناسی نقد ادبی در دوره گذشته ادبیات فارسی
- آسیب‌شناسی نقدهای ادبی معاصر فارسی (نقدهای ژورنالیستی، ترجمه‌ای و ...)
- بررسی راهکارهای پیشگیری و کاهش آسیبهای نقدهای ادبی فارسی
- بررسی روش‌های بومی سازی نظریه‌های ادبی
- بررسی راهکارهای نظریه پردازی بر اساس دستمایه‌های بلاغی و ادبی فارسی

روش ارزیابی

ارزش‌یابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقيق (پروژه)
-----------------	----------	-------------	---------------

منابع

- محبی، مهدی؛ از معنا تا صورت؛ تهران: سخن، ۱۳۸۸
- درگاهی، محمد؛ نقد شعر در ایران، تهران: امیرکبیر، ۱۳۷۷
- شمس لنگرودی، محمد؛ تاریخ تحلیلی شعر نو؛ تهران: نشر مرکز، ۱۳۷۴
- غلامحسین زاده، غلامحسین؛ سیر نقد شعر در ایران از مشروطه تا سال ۱۳۳۲؛ تهران: روزنه، ۱۳۸۰
- فولادی، محمد؛ تحلیل سیر نقد شعر فارسی از ۱۳۵۸ تا ۱۳۶۷؛ قمک دانشگاه قم، ۱۳۸۳
- ذوالفاری، محسن؛ تحلیل سیر نقد داستان در ایران از استقرار مشروطه تا انقلاب اسلامی؛ تهران: آینه زبان کتاب، ۱۳۷۷
- بشردوست، مجتبی، موج و مرجان، تهران: سروش، ۱۳۹۰

منابع بیشتر

نمونه‌هایی از نقدهای ادبی معاصر فارسی و سایر آثار تحلیلی در حوزه نقد ادبی به انتخاب استاد

عنوان درس: نقد روانشناختی و اسطوره شناختی

دروس پیش‌نیاز:	نظری	جبرانی	نوع واحد: پایه واحد پیش نیاز	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به فارسی:
	عملی				
	نظری	پایه			
	عملی				
	نظری	اصلی -			
	عملی	الزامی			
	نظری	اختیاری			
آموزش تكميلی عملی: داردسفر علمی ۸ سمينار ۸ کارگاه آزمایشگاه: ۸					

هدف

آشنایی با مبانی نقد روانشناختی و اسطوره شناختی و نقد آثار ادبی فارسی بر اساس آنها
سرفصلها

۱. بررسی انتقادی کاربرد نظریه های روانشناسان در نقد ادبی و بیان اشکالها و محدودیتهای آنها
۲. اندیشه های محوری یونگ، کشف ناخوداگاه جمعی، اسطوره و ناخوداگاهی جمعی، صور آرکی تایپی (تصاویر، شخصیت ها و طرح های ارکی تایپی)
۳. نظریه فردیت یونگ و مباحث اسطوره ای
۴. بررسی و تحلیل نقد آثار ادبی فارسی براساس نقد روانشناختی و نقد اسطوره گرا و آسیب شناسی آنها

روش ارزیابی

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقيق (پروژه)
----------------	----------	-------------	---------------

منابع

آموزگار، زاله. تاریخ اساطیر ایران. ج ۲. تهران: سمت. ۱۳۷۴.

بیلسکر، ریچارد. اندیشه‌های یونگ. ترجمه حسین پاینده. ج ۲. تهران: آشیان، ۱۳۸۷.

روتون، کنت نولز. اسطوره. ترجمه ابوالقاسم اسماعیل پور. ج ۲. تهران: مرکز. ۱۳۸۵.

فریدا، فوردهام. مقدمه‌ای بر روان‌شناسی یونگ. ترجمه حسین یعقوب پور. ج ۱. تهران: اوچا. ۱۳۷۴.

هندرسن، جوزف لوئیس. انسان و اسطوره‌هایش. ترجمه حسن اکبریان طبری. ج ۱. تهران: دایره. ۱۳۸۶.

هینزل، جان. شناخت اساطیر ایران. ترجمه زاله آموزگار، احمد نفضلی. ج ۲. تهران: چشم. ۱۳۸۶.

یونگ، کارل گوستاو، روح و زندگی. ترجمه لطیف صدقیانی. ج ۱. تهران: جامی، ۱۳۸۵.

یونگ، کارل گوستاو. انسان و سمبلهایش. ترجمه محمود سلطانی. ج ۴. تهران: جامی، ۱۳۸۶.

بارت، رولان، اسطوره، امروز، ترجمه شیرین دخت دقیقیان، تهران، نشر مرکز. ۱۳۷۵

الیاده، میرزا، رساله در تاریخ ادیان، ترجمه جلال ستاری، تهران، سروش. ۱۳۷۶

اسماعیل پور، ابوالقاسم. اسطوره، بیان نمادین. ج ۱. تهران: سروش، ۱۳۷۷.

کمپل، جوزف. قهرمان هزار چهره. برگردان شادی خسروپناه. ج ۴. مشهد، گل آفتاب، ۱۳۸۹.

فرای، نورتروپ، رمز کل؛ ادبیات و کتاب مقدس، ترجمه صالح حسینی، نیلوفر، ۱۳۷۹

استرواس، کلود لویی، اسطوره و معنا، ترجمه شهرام خسروی، نشر مرکز، ۱۳۷۶

وارنر، رکس، دانشنامه اساطیر جهان، ترجمه ابوالقاسم اسماعیل پور، اسطوره. ۱۳۸۶

قادی، حسینعلی؛ و محمد خسروی شکیب؛ آئین آئینه؛ تهران: دانشگاه تربیت مدرس، ۱۳۸۶

منابع بیشتر

-
- Jungian Literary Criticism, edited by Richard P. Sugg, Northwestern Univ Press, ۱۹۹۲
 - Use of Myths, Motifs, and Symbols in Archetypal Criticism of Literature, Patrick Sing, Webster's Digital Services, ۲۰۱۲
 - Mythos and Logos in the Thought of Carl Jung: The Theory of the Collective , By Walter A. Shelburne, SUNY Press, ۱۹۹۸
 - Mythology, Edith Hamilton, Aphrodite Trust, Apollo Trust, Little, Brown, ۲۰۱۲
 - Comparative Mythology: An Essay, By Max Muller,

- Psychoanalytic Criticism, Elizabeth E. Wright, Eva Elizabeth Wright, Taylor & Francis Group, ۱۹۹۸
- Psychoanalytic literary criticism, Maud Ellmann, Longman, ۱۹۹۴
- Psychoanalytic Criticism, Sue Vice, John Wiley & Sons, ۱۹۹۵
- Literature and Analysis, Ruth Parkin-Gounelas, St. Martin's Press, ۲۰۰۱
- Jonathan, hart, Nortrop Fraye, The Theoretical Imagination, , Routledge, ۱۹۹۴
- Cultural Theory and Psychoanalytic Tradition, By David James Fisher, New Jersey, ۲۰۰۹

عنوان درس: زیبایی‌شناسی و ادبیات

عنوان درس به فارسی:	زیبایی‌شناسی و ادبیات	تعداد واحد: ۲	نوع واحد	جبرانی	نظری عملی	دروس پیش‌نیاز:
			پایه		نظری عملی	
			واحد		عملی نظری	
		تعداد ساعت: ۳۲	پیش نیاز		اصلی - الزامی	
					اختیاری	
					عملی	
آموزش تکمیلی عملی: داردسفر علمی*	سمینار ۸					
کارگاه آزمایشگاه:	*					

هدف

آشنایی دانشجویان با نظریه‌های زیبایی‌شناسی و کاربرد آن در نقد ادبی
سرفصلها

۱. تعاریف
۲. رابطه فلسفه، زیبایی‌شناسی و نقد ادبی
۳. اصول و معیارهای زیبایی‌شناسی در یونان باستان (افلاطون، ارسطو، فلوطین و...)
۴. اصول و معیارهای زیبایی‌شناسی در اسلام
۵. مهمترین مکتبهای زیبایی‌شناسی جهان پس از دوره باستان تا امروز (هگل و کانت و...)
۶. مباحث عمده زیبایی‌شناسی: تجربه‌زیباشناختی، فاصله‌زیباشناختی، زمینه زیباشناختی، نظریه‌امرزیبا، نظریه‌امرخیر، نظریه‌امر حقیقی
۷. بررسی تطبیقی مهمترین رویکردهای زیبایی‌شناسی ادبی
۸. بررسی و تحلیل نظریه‌های زیبایی‌شناسی در حوزه نقد ادبی ایران

روش ارزیابی

ارزش‌بایی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پژوهه)
-----------------	----------	-------------	---------------

منابع

- اتینگهاوزنودیگران؛ تاریخچه‌زیبایی‌شناسی‌ونقد‌هنر؛ ترجمه‌یعقوب‌آزاد؛ ج ۱؛ تهران؛ انتشارات‌مولی؛ ۱۳۷۴.
- احمدی، بابک؛ حقیقت‌وزیری‌بایی، ج ۱؛ تهران؛ نشر مرکز، ۱۳۷۴.
- پازوکی، شهرام؛ حکمت، هنر و زیبایی در اسلام؛ ج ۲؛ تهران؛ موسسه‌تالیف، ترجمه‌ونشر آثار‌هنری (فرهنگستان‌هنر)؛ ۱۳۸۸.
- ژیمنز، مارک؛ زیبایی‌شناسی چیست؟؛ ترجمه‌محمد رضا ابوالقاسمی؛ ج ۱؛ تهران؛ نشر ماهی؛ ۱۳۹۰.
- سوانه، پیر؛ مبانی‌زیبایی‌شناسی؛ ترجمه‌محمد رضا ابوالقاسمی؛ ج ۱؛ تهران؛ نشر ماهی؛ ۱۳۹۱.
- شالومو، ژانلو ک؛ نگره‌های پنهان -
- فلسفه، زیبایی‌شناسی‌تاریخ‌هنر از زمان‌افلاطون تا روزگار انسما؛ ترجمه‌حبیبالله‌آیتی؛ ج ۲؛ تهران؛ انتشارات‌سوره‌مهر؛ ۱۳۸۶.
- شپرد، آن؛ مبانی‌فلسفه‌هنر؛ ترجمه‌علیرامین؛ ج ۱؛ تهران؛ شرکت انتشار اعلام‌یوفه‌هنگی؛ ۱۳۷۵.
- ضیمران، محمد؛ جستار‌های پدیدار‌شناسانه‌پیرامون‌هنر و زیبایی؛ ج ۱؛ تهران؛ کانون؛ ۱۳۷۷.
- لوریسون، جرولد - گایر، پل؛ زیبایی‌شناسی‌فلسفی‌تواریخ‌زیبایی‌شناسی‌جدید؛ ترجمه‌فریبرز مجیدی؛ ج ۱؛ تهران؛ انتشارات‌فرهنگستان‌هنر؛ ۱۳۸۷.
- مددبور، محمد؛ آشنا‌سی‌آراء‌متکر اندر باره‌هنر؛ ج ۲؛ ج ۱؛ تهران؛ انتشارات‌سوره‌مهر؛ ۱۳۸۳.
- مددبور، محمد؛ مباحث‌یدر حکمت‌فلسفه‌هنر اسلامی؛ ج ۱؛ قم؛ مؤسسه‌اندیشه‌و فرهنگ‌دینی؛ ۱۳۸۰.
- دانشور، سیمین؛ علم‌الجمال و جمال در ادب فارسی؛ تهران؛ نشر قطره، ۱۳۸۹.
- نصیریان، نصیریان؛ علوم بلاغت و اعجاز قرآن؛ ج ۴، ۳؛ تهران؛ سمت، ۱۳۹۰.
- بندو کروچه، کلیات زیبایی‌شناسی؛ ترجمه فؤاد روحانی؛ تهران؛ علمی فرهنگی، ۱۳۸۱.
- حکمت، نصرالله؛ حکمت و هنر در عرفان ابن عربی؛ تهران؛ فرهنگستان‌هنر، ۱۳۸۵.
- قبادی، حسینعلی؛ و محمد خسروی شکیب؛ آئین آبینه؛ تهران؛ دانشگاه تربیت مدرس، ۱۳۸۶.
- طاهری، رضا؛ زیبایی‌شناسی در هرمنویک گادامر، تهران؛ نشر نگاه معاصر ۱۳۸۹.
- بووی، اندرو؛ زیبایی‌شناسی و ذهنیت از کانت تا نیچه، ترجمه فریبرز مجیدی، تهران؛ فرهنگستان‌هنر

منابع پیشتر

- Aesthetics , By James W. Manns, ۱۹۹۹
- Aesthetics: The Big Questions, Carolyn Korsmeyer, Wiley, ۱۹۹۸
- Aesthetics, Vosylus Sezemanas, Rodopi, ۲۰۰۷
- Aesthetics: The Classic Readings, David E. Cooper, Wiley, ۱۹۹۷
- Contemporary Debates in Aesthetics and the Philosophy of Art, Mathew Kieran, Wiley, ۲۰۰۵
- Aesthetics: a reader in philosophy of the arts, David Goldblatt, Lee Brown, Prentice Hall, ۱۹۹۷
- Organization and Aesthetics, By Antonio Strati, SAGE, ۱۹۹۹

عنوان درس: فرمالیسم و نقد نو

عنوان درس به فارسی:	عنوان درس	به	تعداد واحد: ۲	نوع واحد	جبرانی	نظری	دروس پیشنباز:
					عملی	نظری	
					پایه	نظری	
					عملی	عملی	
					- اصلی	نظری	
					الزامی	عملی	
					بیش نیاز	اختباری	نظری
					ساعت: ۳۲		عملی
آموزش تکمیلی عملی: داردسفر علمی ۸	آموزش تکمیلی عملی: داردسفر علمی ۸	سمینار ۸					
کارگاه آزمایشگاه: ۸							

هدف

آشنایی با معیارها و روش‌های نقد فرمالیستی و نقد نو و نمونه‌های نقد آثار ادبی فارسی با ذکر آسیبها سرفصلها

۱. دوره نخست فرمالیسم: تاریخچه، مبانی نظری، اندیشه‌های یاکوبسن و دیگر فرمالیست‌های این دوره و آسیب شناسی آن
۲. پرداز و کشف قواعد عام در روایتهای افسانه‌ای با معرفی نمونه نقدهای فارسی
۳. نظریه تحول انواع ادبی در فرمالیسم
۴. عناصر سازنده شکل (فرم) از نظر فرمالیست‌ها و انواع آشنایی زدایی و برجسته‌سازی ادبی
۵. آسیب شناسی نقدهای فرمالیستی فارسی
۶. دوره دوم فرمالیسم
۷. نقد نو امریکایی و مشابهت‌های نظری آنها با فرمالیست‌ها
۸. اعضای مکتب نقد نو و اندیشه‌های آنها و معرفی نمونه‌های نقد آثار فارسی بر این اساس
۹. اندیشه‌های ادبی ریچاردز، امسون (ایهام هفتگانه)، مارک شورر (صنعت به مشابه کشف)
۱۰. مکتب شیکاگو و بلاغت داستان، تی اس الیوت و اندیشه‌های ادبی او روش ارزیابی

ارزش‌یابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقيق (پروژه)
-----------------	----------	-------------	---------------

منابع

تودروف، تزوتان و دیگران (۱۳۷۳) سودای مکالمه، خنده، آزادی؛ میخائل باختین، ترجمه و گزینش محمد پوینده، بی‌جا: آرست.

سلدن، رامان (۱۳۷۲) راهنمای نظریه‌ی ادبی معاصر، ترجمه‌ی عباس مخبر، چاپ اول، تهران: طرح نو
میرسکی، د.س (۱۳۷۲) تاریخ ادبیات روسیه، ۲ جلد، ترجمه‌ی ابراهیم یونسی، چاپ دوم، تهران: امیرکبیر
ناباکوف، ولادیمیر (۱۳۷۱) درس‌هایی درباره‌ی ادبیات روس، ترجمه‌ی فرزانه طاهری، چاپ اول، تهران: نیلوفر
احمدی، بابک (۱۳۷۲) ساختار و تأویل متن، ۲ جلد، چاپ دوم، تهران: مرکز

برتس، هانس (۱۳۸۳) مبانی نظریه‌های ادبی، ترجمه‌ی محمد رضا ابوالقاسمی، تهران، ماهی

منابع بیشتر

- The new criticism, John Crowe Ransom, Greenwood Press, ۱۹۷۹
- After the New Criticism, By Frank Lentricchia, ۱۹۸۳
- Russian Formalism and Anglo-American New Criticism: A Comparative Study, By Ewa M. Thompson, Mounton&Co.N.V.Publishers, The Hague. ۱۹۷۱
- The aesthetics of new criticism, Jitendra Narayan Patnaik, Intellectual Pub. House, ۱۹۸۲
- Russian Formalism: History, Doctrine, Victor Erlich, Walter de Gruyter, ۱۹۸۰
- Russian Formalist Criticism: Four Essays, Lee T. Lemon, Marion J. Reis, U of Nebraska Press, ۱۹۶۵
- Russian formalist theory and its poetic ambiance, Krystyna Pomorska, Mouton, ۱۹۶۸
- The formal method in literary scholarship: a critical introduction to sociological poetics, Mikhail Mikhaïlovich Bakhtin and Others, Johns Hopkins University Press, ۱۹۹۱
-

عنوان درس: نقد جامعه شناختی

دروس پیشنباز:	نظری	جبرانی	نقد جامعه شناختی	عنوان درس به فارسی:
	عملی			
	نظری	پایه		
	عملی			
	نظری	اصلی -		
	عملی	الزامی		
	نظری	اختیاری		
آموزش تکمیلی عملی: داردسفر علمی ^۰		سینتار	هدف	
کارگاه آزمایشگاه: ^۰			آشنایی با نظریه و روش نقد جامعه شناختی و نقد آثار ادبی فارسی بر اساس آن	
			سرفصلها	

۱. تعاریف و رابطه نقد جامعه شناختی با مارکسیسم
۲. جامعه و مسائل اجتماعی به مثابه مواد ادبی
۳. رابطه موقعیت تاریخی، عقیدتی، سیاسی، اجتماعی و اقتصادی مولف / متن / خواننده با نقد و انواع ادبی
۴. رابطه نزد با نوع ادبی
۵. راز تغییر ذائقه هنری خوانندگان
۶. نقد و بررسی مسائل مربوط به ادبیات به مثابه کالا، شبی شدگی انسان، ابوه شدگی و صنعتی شدن فرهنگ، هژمونی و سلطه فرهنگی
۷. اندیشه های لوسین گولدمن، و جرج لوکاج
۸. مکتب فرانکفورت و نظریه انتقادی اعضای آن (هربرت مارکوزه و لئو لوونتال)
۹. بررسی و تحلیل نمونه هایی از نقد آثار ادبی فارسی بر اساس نقد جامعه شناختی

روش ارزیابی

ارزش‌بایی مستمر	میان قرم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)
-----------------	----------	-------------	---------------

منابع

لوونتال، لنو، رویکرد انتقادی در جامعه شناسی ادبیات، ترجمه محمد رضا شادرو، چ اول، نشر نی، ۱۳۸۶
لوکاچ، جرج، جامعه شناسی رمان، ترجمه محمد جعفر پوینده، چ اول، نشر ماهی ۱۳۸۸
گلدمان، لوسین [و دیگران]، درآمدی بر جامعه شناسی ادبیات، «روش‌های تجربی و دیالکتیکی در جامعه شناسی ادبیات»، ترجمه محمد جعفر پوینده، تهران: نقش جهان، ۱۳۷۷
گلدمان، لوسین جامعه شناسی ادبیات (دفاع از جامعه شناسی رمان) ترجمه محمد جعفر پوینده، تهران: هوش و ابتکار ۱۳۷۱
اسکارپیت، روبرت، جامعه شناسی ادبیات، تهران، سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت)، ۱۳۷۴
لوسین، گلدمان، جامعه، فرهنگ، ادبیات، ترجمه محمد جعفر پوینده، تهران، نشر چشم، ۱۳۷۶
زرافا، میشل، ادبیات داستانی رمان و واقعیت اجتماعی ۱۳۶۸
لوین لودویگ جامعه شناسی ذوق ادبی، تهران، توسع، ۱۳۷۳
لوکاچ، گنورگ، پژوهشی در رئالیسم اروپایی، تهران، شرکت انتشارات علمی و فرهنگی، ۱۳۷۳
هالوب، رنا، آنتونیو گرامشی: فراسوی مارکسیسم و پسامدرنیسم، تهران، چشم، ۱۳۷۴

منابع بیشتر

- The newer spirit: a sociological criticism of literature, Victor Francis Calverton, Octagon Books, ۱۹۷۴
- What Is Social Scientific Criticism, John Hall Elliot, Dan Otto Via, Alban Books Limited, ۱۹۹۲
- The Sociology of literature: applied studies, Diana T. Laurenson, University of Keele, ۱۹۷۸
- The Sociology of literature: theoretical approaches, Jane Routh, Janet Wolff, University of Keele, ۱۹۷۷

- Sociology through literature, Lewis A. Coser, Prentice-Hall, ۱۹۷۱
- Between Literature and Science: The Rise of Sociology, By Wolf Lepenies,Cambridge University Press, ۱۹۷۲
- Essays on method in the sociology of literature, Lucien Goldmann, Telos Press, ۱۹۸۰.
- Literature, society, and the sociology of literature, Francis Barker, University of Essex, ۱۹۷۷

